

CPE 330 Operating Systems - Midterm Examination

2

ชื่อ

24 ธ.ค. 2559

ส่วนที่ 1 เลือกข้อที่ถูกที่สุด (16 คะแนน ข้อละคะแนน) ในแต่ละคำถามจะมีคำตอบที่ถูกอยู่เพียงหนึ่งคำตอบ คุณสามารถเลือกทำสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้ในแต่ละข้อ

1. ปลอ่ยให้ว่าง – ไม่ได้คะแนน ไม่เสียคะแนน
2. เลือกหนึ่งคำตอบ – หากถูกจะได้ 1 คะแนน หากผิดจะถูกหัก 0.25 คะแนน
3. เลือกสองคำตอบ – หากถูกจะได้ 0.5 คะแนน หากผิดจะถูกหัก 0.5 คะแนน
4. เลือกมากกว่าสองคำตอบ – ไม่ได้คะแนน ไม่เสียคะแนน
5. คะแนนต่ำที่สุดในส่วนนี้คือ -1 คะแนนสูงที่สุดในส่วนนี้คือ 15

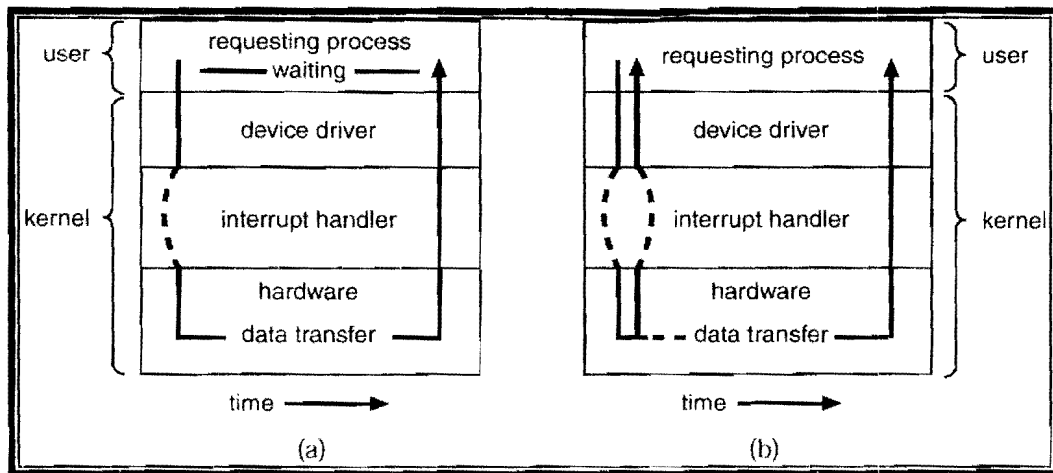
ทำเครื่องหมาย X ในช่องที่เหมาะสม																
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
a																
b																
c																
d																
e																
f																

1. มุมมองใดที่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ของระบบปฏิบัติการโดยสิ้นเชิง
 - a. เป็นตัวจัดการทรัพยากรต่างๆ ของระบบคอมพิวเตอร์
 - b. เป็นผู้จัดการสิทธิ์ในการใช้งานของผู้ใช้งานแต่ละคน
 - c. เป็นตัวจัดการการทำงานของเธรดต่างๆ
 - d. ตรวจสอบข้อผิดพลาดทางตรรกะของโปรแกรม (bug) และรายงานแก่ผู้ใช้ระบบ
 - e. ทำตัวเป็นเสมือน virtual machine ให้โปรเซสใช้งาน
 - f. ปิดบังความยุ่งยากซับซ้อนของฮาร์ดแวร์เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้พัฒนาโปรแกรม

2. การทำงานอะไรต่อไปไม่ควรเป็น system call ในการออกแบบระบบปฏิบัติการทั่วไป
 - a. ขอยุคการทำงานของโปรเซสชั่วคราว
 - b. ขอบเนื้อที่หน่วยความจำ (heap) เพิ่ม
 - c. จัดการกับสัญญาณ interrupt ที่เข้ามา
 - d. เปิดไฟล์เพื่ออ่านข้อมูลอย่างเดียว
 - e. เขียนข้อมูลลงไฟล์
 - f. สร้างหน่วยความจำร่วม (shared memory) เพื่อติดต่อกับโปรเซสอื่นๆ
3. ข้อความใดที่เกี่ยวกับ user/kernel mode ไม่ถูกต้อง
 - a. ใน kernel mode จะประมวลผลได้เร็วกว่าใน user mode เพราะเป็น privilege mode
 - b. ในการ context switch (ตั้งแต่ต้นจนจบ) จะต้องเกิดการเปลี่ยนโหมดระหว่าง user/kernel
 - c. ใน user mode โปรเซสไม่สามารถอ่านค่าที่ถูกเก็บใน interrupt vector ได้
 - d. คำสั่งที่อยู่ใน interrupt service routine จะต้องถูกประมวลผลใน kernel mode เสมอ
 - e. System call จะถูกเรียกเมื่อโปรเซสทำงานอยู่ใน user mode เท่านั้น
 - f. โปรเซสเซอร์อาจจะมีโหมดที่เกี่ยวข้องกับ privilege ในการประมวลคำสั่งได้มากกว่า 2 โหมดแต่ระบบปฏิบัติการสามารถที่จะเลือกใช้เพียงบางโหมดก็ได้
4. ข้อความใดที่เกี่ยวกับโครงสร้างของ kernel ผิด
 - I. MS-DOS เป็น monolithic kernel
 - II. Windows NT มีโครงสร้าง kernel แบบ hybrid kernel
 - III. ถ้า kernel แบบ monolithic crash ระบบก็ crash ด้วย
 - IV. ถ้า kernel แบบ microkernel crash ระบบก็ crash ด้วย
 - a. I.
 - b. II.
 - c. III.
 - d. IV.
 - e. มีข้อที่ผิดมากกว่าหนึ่งข้อ
 - f. ไม่มีข้อไหนผิดเลย

5. ขั้นตอนต่อไปนี้จะไม่มีทางเกิดขึ้นเมื่อเกิด hardware interrupt เข้ามาที่ CPU
 - a. เปลี่ยนโหมดจาก user มา kernel โหมด
 - b. ประมวลผล interrupt service routine ของทุกๆ device ที่ใช้ IRQ ที่เกิด interrupt ขึ้น
 - c. kernel disable interrupt อื่นที่อาจจะเข้ามาในเวลาที่ยังอยู่ใน interrupt service routine
 - d. เรียก scheduler และ dispatcher เพื่อเลือกโปรเซสที่ควรจะได้ใช้ CPU เพื่อทำงานต่อ
 - e. PIC ส่งสัญญาณ acknowledge ให้กับ CPU เพื่อแสดงว่า interrupt ได้ถูกจัดการแล้ว
 - f. ตรวจสอบค่า address ของ interrupt service routine จาก interrupt vector
6. ข้อความใดที่เกี่ยวกับ virtual machine ไม่ถูกต้อง
 - a. VMWare เป็นกลุ่มโปรแกรมที่เอาไว้จัดการ virtual machine
 - b. ในการทำงานภายใต้สถานะแวดล้อมแบบ virtual machine อาจจะมีเพียง 1 virtual machine ทำงานอยู่ก็ได้
 - c. การทำ virtualization และการทำ emulation นั้นล้วนเป็นการจำลองฮาร์ดแวร์เหมือนกัน และมีประสิทธิภาพใกล้เคียงกัน
 - d. การใช้ virtual machine เป็นการทำให้ทรัพยากรคอมพิวเตอร์ได้สามารถถูกใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น
 - e. Guest OS ต่างๆ ในแต่ละ virtual machine อาจจะเป็นระบบเดียวกันหรือคนละตัวก็ได้ นอกจากนั้นยังอาจจะเป็น virtual machine เองก็ได้
 - f. ปัจจุบันโปรเซสเซอร์บางกลุ่มเช่นพวก server ได้ถูกออกแบบมาให้รองรับการทำงานในสถานะแวดล้อมแบบ virtual machine
7. ข้อความใดที่เกี่ยวกับโปรเซสกับเธรดไม่ถูกต้อง
 - a. โปรเซสและเธรดต่างมี control block สำหรับเก็บข้อมูลของโปรเซสและเธรด
 - b. หาก task มี 3 threads จะมี stack และ heap 3 ชุดสำหรับแต่ละ thread แยกจากกันชัดเจน
 - c. หนึ่งโปรเซสอาจจะมีเพียงหนึ่งเธรดก็ได้
 - d. โปรเซสใน Unix/Linux จะถูกสร้างขึ้นมาใหม่โดยใช้ system call fork()
 - e. ในแต่ละ task จะมีการเก็บข้อมูลการใช้ทรัพยากรต่างๆ เช่น ไฟล์ ซึ่งอาจจะถูกใช้จากเธรดใดๆ ของ task นั้นก็ได้
 - f. เธรด T_1 ของโปรเซส P_1 และเธรด T_2 ของโปรเซส P_2 ไม่สามารถอ่านเขียนข้อมูลร่วมกันได้ ถ้าไม่มีการทำ shared memory ขึ้นมาต่างหาก

8. จากรูปด้านล่าง ข้อใดถูก

- I. รูป a เป็นการทำงานแบบ synchronous รูป b เป็นการทำงานแบบ asynchronous
 - II. รูป a เป็นการทำให้ interrupt รูป b เป็นการทำให้ polling
 - III. หากระบบมีเพียงโปรเซสเดียวที่ทำงาน รูป b สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานได้ เพราะทำงาน CPU และ I/O ไปพร้อมๆ กัน
 - IV. ระหว่างเกิด hardware data transfer โปรเซสในรูป a จะอยู่ใน waiting state แต่โปรเซสในรูป b จะอยู่ใน ready state
- a. I, II.
 - b. I, III.
 - c. II, III.
 - d. I, II, III, IV.
 - e. II, IV.
 - f. III, IV.

9. ข้อความใดที่เกี่ยวกับ polling และ interrupt ผิด

- I. ถ้าอุปกรณ์ไอโอใช้เวลาสั้นมากในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย การทำ polling จะดีกว่า interrupt เพราะไม่ต้องมาเสียเวลากับ interrupt service routine
 - II. ในรูปแบบ interrupt เมื่ออุปกรณ์ไอโอทำงานเสร็จจะแจ้งให้ CPU ทราบผ่าน device controller โดยมีการ set ค่า IRQ
 - III. หากการทำงานอยู่ใน kernel mode จะไม่มีการตรวจสอบว่ามี interrupt เข้ามาที่โปรเซสเซอร์หรือไม่ ก่อนที่จะ execute ทุกๆ คำสั่ง(ภาษาเครื่อง) เนื่องจาก interrupt จะถูก disable โดยอัตโนมัติ
- a. I.
 - b. II.
 - c. III.
 - d. I, II.
 - e. II, III.
 - f. I, III.

10. ข้อความใดที่เกี่ยวกับการ reentrant kernel ระบบผิด

- a. Reentrant kernel คือการที่ kernel สามารถให้มีโปรเซสมากกว่าหนึ่งโปรเซสทำงานอยู่ใน kernel mode ได้ในเวลาเดียวกัน
- b. การใช้ global variable ในส่วนของ user mode ไม่มีผลต่อการออกแบบและการทำงานของ reentrant kernel
- c. หากจำเป็นต้องใช้ global kernel variable ระบบที่เป็น reentrant kernel จะต้องทำการ lock การใช้ตัวแปรเหล่านั้นก่อน เพราะไม่ให้โปรเซสอื่นทำการแก้ไขระหว่างการใช้ตัวแปรดังกล่าว
- d. Reentrant kernel จะมีในระบบปฏิบัติการที่เป็น preemptive scheduling เท่านั้น
- e. การใช้ local kernel variable นั้นจะสอดคล้องกับหลักการของ reentrant kernel เนื่องจาก แต่ละ kernel execution path จะมี kernel stack เป็นของตนเองไม่ปนกับตัวอื่นๆ
- f. ไม่มีข้อความใดผิดเลย หรือ มีข้อความที่ผิดมากกว่าหนึ่งข้อ

11. ข้อใดต่อไปนี้ไม่ใช่สาเหตุของการเกิด context switch
- a. การที่มีโปรเซสที่มี priority ต่ำกว่าเข้ามาที่ ready queue
 - b. การเรียกใช้ system call ที่ทำให้เกิดการรอเป็นระยะเวลานาน
 - c. การที่โปรเซสทำงานจนหมด time slice ที่ได้รับ
 - d. การเกิด exception ระหว่างการทำงาน
 - e. การจบการทำงานของโปรเซส
 - f. การเรียก wait() ของ semaphore
12. ข้อความใดที่เกี่ยวกับการสร้าง การติดต่อและการจบ process ในระบบ UNIX ผิด
- a. ในการสร้างโปรเซส ถ้ามีการเรียก fork() ก่อน pipe() โปรเซสลูกจะไม่สามารถติดต่อกับโปรเซสแม่ผ่าน pipe ได้
 - b. โปรเซส P1 สร้างลูกสองตัวคือ P2, P3. ตามหลักการแล้ว P2 และ P3 สามารถติดต่อกันผ่าน pipe ได้ถ้ามีการเรียก system call อย่างถูกต้อง
 - c. ทันทีหลังจาก fork() โปรเซสลูกที่ถูกสร้างมาจะมีส่วน code, data, stack เหมือนโปรเซสแม่ทุกประการ เพียงแต่เป็นคนละโปรเซส โดยโปรเซสลูกจะเริ่มทำงานจากในคำสั่งที่ต่อจาก fork()
 - d. หากโปรเซสลูกจบการทำงานก่อนโปรเซสแม่ โปรเซสลูกจะอยู่ในสถานะ zombie จนกว่าโปรเซสแม่จะจบการทำงาน
 - e. หากโปรเซสแม่จบการทำงานก่อนโปรเซสลูก ระบบอาจจะจบการทำงานของโปรเซสลูกทุกๆ ตัว หรือโอนโปรเซสลูกทั้งหลายให้เป็นลูกบุญธรรมของโปรเซส 1
 - f. ไม่มีข้อความใดผิดเลย หรือ มีข้อความที่ผิดมากกว่าหนึ่งข้อ

13. ข้อความใดที่เกี่ยวกับ thread ถูก

- I. การสร้าง thread ทำได้เร็วกว่าการสร้างโปรเซสเพราะไม่ต้อง allocate เนื้อที่ในหน่วยความจำเลย
 - II. thread ที่อยู่ใน process เดียวกันใช้ code และ statically allocated data ร่วมกัน
 - III. แต่ละ thread จะมีค่าของ program counter ของมันเอง
 - IV. ใน M:1 thread model หากเรดของโปรเซส P1 ถูก block เรดอื่นๆ ของโปรเซส P1 ก็จะถูก block ด้วย
 - V. User-level thread library จะใช้ thread model แบบ M:N
- a. I, III, V.
 - b. II, IV, V.
 - c. II, III, V.
 - d. I, III, IV, V.
 - e. II, III, IV.
 - f. I, II, IV.

14. จาก Bakery algorithm ด้านล่าง ข้อความใดไม่ถูกต้อง

```

1: while(1) {
2:     choosing[i] = true;
3:     number[i] = max(number[0], number[1], ..., number[n - 1])+1;
4:     choosing[i] = false;
5:     for (j = 0; j < n; j++) {
6:         while (choosing[j]);
7:         while ((number[j] != 0) && (number[j],j) < (number[i],i));
8:     }
9:     /* critical section */
10:    number[i] = 0;
11:    /* remainder section */
12: }

```

- a. เราไม่สามารถตัดบรรทัดใดบรรทัดหนึ่งในส่วน entry/ exit code แล้วทำให้ algorithm ยังคงความถูกต้องได้
- b. ทั้ง choosing[] และ number[] ต้องเป็นตัวแปร shared memory ทั้งคู่
- c. เปลี่ยนบรรทัด 3 เป็น number[i] = 1; algorithm จะผิดพลาดเพราะสามารถทำให้เกิด unbounded waiting ได้
- d. หากตัดบรรทัดที่ 6 จะสามารถทำให้เงื่อนไข progress ผิด
- e. หากเงื่อนไข (number[j] != 0) ออกจากบรรทัดที่ 7 จะทำให้เงื่อนไข mutual exclusion ผิด
- f. ไม่มีข้อความใดผิดเลย หรือ มีข้อความที่ผิดมากกว่าหนึ่งข้อ

15. จาก Synchronization algorithm โดยใช้ semaphore ข้างล่างนี้ ข้อความใดถูก

```

1: while(1) {
2:   waiting[i] = true;   key = true;
3:   while (waiting[i] && key)
4:     key = test_and_set(lock);
5:   waiting[i] = false;
6:   CS
7:   j = (i+1) % n;
8:   while ((j != i) && !waiting[j])
9:     j = (j + 1) % n;
10:  if (j == i)
11:    lock = false;          // no other proc waits, release lock
12:  else
13:    waiting[j] = false;    // set turn to proc j
14:  remainder section
15:}

```

- a. ทั้ง waiting[], key, lock เป็นตัวแปร shared memory
- b. Algorithm นี้เป็นไปตามเงื่อนไข progress เพราะว่าถ้าไม่มีใครเข้า critical section ตัวแปร lock จะเป็น false ทำให้โปรเซสที่ต้องการเข้า critical section สามารถเข้าได้
- c. Algorithm นี้ไม่สามารถใช้ร่วมกับ blocking semaphore ได้
- d. หากไม่มีการตรวจสอบโปรเซสที่คอยในบรรทัดที่ 7-9 และทำเพียงบรรทัดที่ 11 จะทำให้ algorithm ผิดเงื่อนไข mutual exclusion และ bounding waiting
- e. ในบรรทัดที่ 7-9 เราสามารถตรวจสอบการคอยของโปรเซสอื่นๆ ในลำดับอื่นๆ ได้ เช่นไล่จากโปรเซส $(i-1) \% n$ ลงไปจนวนกลับมาที่โปรเซส i แต่จะทำให้เกิดการผิดเงื่อนไข progress ได้
- f. มีข้อความที่ถูกมากกว่าหนึ่งข้อ หรือไม่มีข้อความที่ถูกเลย

16. ข้อความใดต่อไปนี้เกี่ยวกับ semaphore ผิด

- a. Binary semaphore คือ semaphore ที่มีค่า 0 และ 1 เท่านั้น ไม่สามารถติดลบหรือมีค่ามากกว่านั้นได้
- b. การใช้ semaphore สามารถทำให้เกิด deadlock ในระบบได้
- c. ทั้ง Windows และ Linux มี semaphore ให้สำหรับผู้ที่ต้องการทำการ synchronization
- d. Semaphore สามารถป้องกัน race condition ได้หากใช้อย่างถูกต้อง
- e. โปรเซสสามารถใช้ semaphore หลายๆ ตัวพร้อมๆ กันได้
- f. ในกรณีที่มีการเรียก wait() ทำให้โปรเซสเปลี่ยนไปคอยใน waiting state โปรเซสจะเข้าไปอยู่ใน waiting queue ของ semaphore ตัวนั้น

ส่วนที่ 2 ตอบคำถาม

1. จาก find out more ใน lecture และจาก OSP2 project
 - a. Windows มีตัวจัดการ multi-boot เพื่อเลือก Windows image ของ version ที่ต้องการได้ (เช่นลงทั้ง XP, Vista จะสามารถเลือก boot ได้) ไฟล์อะไรที่เกี่ยวข้องกับ multi-boot นี้ และมีขั้นตอนคร่าวๆ ในการกำหนด multi-boot อย่างไร (1 คะแนน)
 - b. อะไรคือ deadlock avoidance และต่างจาก deadlock prevention อย่างไร (1 คะแนน)
 - c. ใน OSP2 ThreadCB เป็น class ที่ inherit มาจาก class ชื่ออะไร และ ThreadCB ควรจะเก็บข้อมูลอะไรบ้าง (1 คะแนน)

2. จงขีดเส้นของข้อความที่มีความหมายผิด (รวมถึงที่ผิดทั้งหมด และ ผิดบางส่วน) โดยข้อความแต่ละข้อความจะถูกแยกโดยเครื่องหมาย / (ข้อละ 2 คะแนน)

- I. ปัญหา dining philosopher เป็นปัญหาทางด้าน synchronization ปัญหาหนึ่งซึ่งในกรณีที่ได้พูดใน class จะมีโปรเซสอยู่ 5 ตัวเรียงกันเป็นวงกลม และมี resource อยู่ 5 หน่วยกระจายระหว่างโปรเซสที่ติดกัน / แต่ละโปรเซสจะมี critical section และ remainder section โดย critical section จะทำการใช้ resource 2 ตัวที่อยู่ติดกับตนเอง และ remainder section จะใช้ resource เพียง 1 ตัวเท่านั้น / หากมีโปรเซสมากกว่า 2 โปรเซสอยู่ใน critical section ในเวลาเดียวกัน จะทำให้เกิด deadlock อย่างแน่นอนไม่ว่าลำดับการทำงานจะเป็นอย่างไร (สมมุติว่าโปรเซสอื่นๆ ไม่เข้า critical section ในเวลาช่วงนั้น) / หากมีโปรเซส 2 โปรเซสอยู่ใน critical section อาจจะทำให้เกิด deadlock ได้ในกรณีที่โปรเซสติดกัน / แต่ถ้ามีเพียงโปรเซสเดียวที่อยู่ใน critical section จะไม่มีทางเกิด deadlock ได้
- II. test_and_set() เป็น function พิเศษของระบบปฏิบัติการที่ทำงานใน kernel mode เท่านั้น / โดยมีหลักการว่าการทำงานทั้งหมดจะเป็น atomic / ซึ่งการทำงานแบบ atomic หมายถึงการที่ไม่สามารถมีการแทรกการทำงานโดยโปรเซสอื่นระหว่างกึ่งกลางของการทำงาน test_and_set() ได้ / ทันทีหลังจากการเรียก test_and_set(v) ตัวแปร v จะถูก set ค่าเป็น true (1) ส่วนค่าที่ return จาก test_and_set() จะเป็นค่าเก่าของตัวแปร v / ซึ่ง test_and_set() นี้สามารถใช้แทน semaphore ได้ในทุกกรณี เพราะป้องกัน critical section เหมือนกัน

3. กำหนดให้ workload ในการทำงานเหมือนกัน จงเรียงลำดับของ thread model (x:y) ตามเงื่อนไขต่อไปนี้ (1 คะแนน)

- I. การถูก block ของ thread จากน้อยไปมาก
- II. จำนวน kernel level thread จากน้อยไปมาก

4. กำหนดให้ time slice = 10 units, context switch เสียเวลาครั้งละ 1 unit (แต่ถ้าเรียก scheduler เหยี่ย ไม่เสียเวลา) และมี process burst ดังนี้

Process	Arrival time	Burst
P0	0	42
P1	5	8
P2	23	30
P3	49	16

- a. วาด Gantt chart ของการ schedule โปรเซสเมื่อใช้ round-robin algorithm พร้อมหาค่า average waiting time (1 คะแนน)
- b. กำหนดให้ time slice ของ 1st-level queue = 10 หน่วย และ time slice ของ 2nd-level queue = 20 หน่วย วาด Gantt chart ของการ schedule โปรเซสเมื่อใช้ multi-level feedback queue algorithm (แต่ละ level เป็น round robin) พร้อมหาค่า average waiting time (1 คะแนน)